

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ
Lege privind stabilirea unor măsuri de reorganizare a unor autorități publice din domeniul culturii, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe
Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ
2.1 Sursa proiectului de act normativ
Inițiativa Ministerului Culturii
2.2 Descrierea situației actuale În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată și ținând cont de avizul motivat al Comisiei Europene adresat României referitor la neconformitatea art. 145¹ din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe cu art. 12 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/790 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe Piața Unică digitală și cu art. 3 din Directiva 2001/29 CE privind armonizarea unor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, a fost elaborat prezentul proiect de lege. Demersul urmărește actualizarea cadrului normativ, în spiritul continuității și al coerenței legislative, în acord cu angajamentele asumate de România la nivel european. Inițiativa reflectă preocuparea constantă pentru asigurarea unui echilibru just între protejarea intereselor creatorilor, facilitarea accesului la cultură și buna funcționare a instituțiilor din domeniul drepturilor de autor și conexe. Pentru consolidarea unui aparat administrativ central eficient și motivat, capabil să răspundă cerințelor de implementare a Programului de guvernare și să exercite conducerea generală a administrației publice, unele entități din administrația publică centrală trebuie supuse unor măsuri de reorganizare, conform prevederilor legale, în vederea asigurării funcționalității sistemului administrativ în ansamblu. În contextul reformei administrației publice și al necesității reducerii costurilor și sporirii eficienței, prezentul demers legislativ propune fuziunea prin absorbție a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor (Oficiul) de către Ministerul Culturii, cu scopul de a eficientiza activitatea în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, prin crearea unui cadru administrativ unitar, integrat și adaptat nevoilor actuale ale funcționării instituțiilor din domeniul culturii. Fuziunea va conduce la o administrare publică mai coerentă și eficientă, prin simplificarea proceselor decizionale, optimizarea resurselor umane și financiare, reducerea costurilor și

întărirea capacității de reprezentare națională și internațională. Totodată, va facilita dialogul instituțional și va contribui la o mai bună recunoaștere și protecție a autorilor și titularilor de drepturi.

Este relevant de menționat că, în forma sa actuală, ORDA funcționează deja în strânsă legătură cu Ministerul Culturii: personalul său este inclus în schema ministerului, beneficiază de buget alocat de acesta, se află în subordinea Secretariatului General al Guvernului, iar conducerea este numită de Prim-ministrul României, la propunerea ministrului culturii. În acest context, reorganizarea propusă reprezintă o reșezare logică și funcțională, adaptată evoluției rolului instituției și cerințelor actuale ale sistemului de protecție a drepturilor de autor și conexe.

Totodată, adoptarea prezentului act normativ este necesară pentru actualizarea reglementării gestiunii colective a dreptului de comunicare publică a operelor muzicale, astfel cum rezultă din:

1. Scrisoarea Comisiei Europene transmisă prin sistemul EU Pilot din 13 iunie 2014, ca urmare a plângerii CHAP(2013)2999;
2. Cauza 2015/4027 cu privire la corectarea transpunerii art. 3 alin. (1) din Directiva 2001/29 și art. 5 alin. (2), art. 23 și art. 31 din Directiva 2014/26/UE;
3. Scrisoare de punere în întârziere din 8 decembrie 2017 - Încălcare nr. 2014/4027;
4. Scrisoare suplimentară de punere în întârziere din 2 decembrie 2021;
5. Reuniunea online din 26 septembrie 2024, organizată de Comisia Europeană cu autoritățile române;
6. Avizul motivat din 18 iunie 2025.

În noiembrie 2021, Comisia Europeană a publicat un raport privind utilizarea mecanismelor de licențiere colectivă cu efect extins în Uniunea Europeană, conform obligației stipulate în articolul 12 alineatul (6) din Directiva (UE) 2019/790. În raport se arată că:

- a) România se numără printre statele membre ale Uniunii Europene care, anterior transpunerii Directivei (UE) 2019/790, aveau deja reglementate mecanisme de tip licențiere colectivă extinsă (alături de Danemarca, Finlanda, Suedia, Cehia, Ungaria și Slovacia). Este vorba despre intrarea în vigoare a dispozițiilor Legii nr. 15/2019, care stipula acest mecanism pentru dreptul de comunicare publică a operelor muzicale (articolul 145 alineatul (3) din Legea nr. 8/1996).
- b) Prevederile Legii nr. 8/1996 sunt examinate în contextul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor lansate de Comisie în decembrie 2017.

Introducerea licențelor colective cu caracter extins trebuie făcută în conformitate cu tradițiile, practicile și circumstanțele naționale, cu condiția respectării garanțiilor prevăzute în Directiva UE 790/2019 și a respectării dreptului Uniunii și a obligațiilor internaționale ale Uniunii.

În România, menținerea licențelor colective cu caracter extins pentru comunicarea publică în scop ambiantal a operelor muzicale îi privează pe autori de dreptul lor de a autoriza sau de a interzice comunicarea publică a operelor muzicale.

În cazul industriei muzicale, acordarea de licențe individuale este o practică comună larg răspândită la nivelul Uniunii, iar piața muzicală din România nu face excepție de la această regulă. Ca atare, autorii trebuie să fie în totalitate liberi să își exercite drepturile în mod individual sau să aleagă un organism de gestiune colectivă, o entitate de gestiune independentă sau alte entități care să facă acest lucru în numele lor. În cadrul gestiunii colective voluntare, exercitarea drepturilor exclusive ale autorilor de către un terț este legitimă, întrucât se bazează pe consimțământul autorilor. În plus, autorii pot decide oricând să își retragă consimțământul.

Utilizarea mecanismului de licențiere colectivă cu efect extins poate fi menținută cu succes, spre exemplificare în cazuri precum dreptul de comunicare publică prin satelit sau gestiunea operelor aflate în afara circuitului comercial, în acord cu prevederile directivelor europene.

Lipsa unei intervenții legislative imediate expune România riscului de sancțiuni financiare substanțiale, constând în amenzi cominatorii calculate zilnic, a căror valoare poate ajunge la zeci sau chiar sute de mii de euro pe zi, conform practicii recente a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Spre exemplu, în cauza C-123/22, soluționată în iunie 2024, Ungaria a fost sancționată cu o sumă forfetară de 200 de milioane de euro și o penalitate zilnică de 1 milion de euro pentru întârzierea transpunerii legislației privind azilul. De asemenea, în cauza C-225/23, din martie 2025, Germania a fost amendată cu 34 de milioane de euro pentru neimplementarea Directivei privind protecția avertizorilor.

Aceste precedente demonstrează în mod clar impactul financiar sever la care se pot expune statele membre în caz de neconformitate. În acest context, neadoptarea prezentei legi ar pune în pericol stabilitatea bugetară a României și ar afecta negativ credibilitatea sa internațională.

Prin urmare, asigurarea conformității legislației naționale cu Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE și Articolul 12 alineatul (2) din Directiva 2019/790/UE nu reprezintă doar o obligație contractuală față de Uniunea Europeană, ci o măsură strategică de protejare a intereselor financiare ale statului român și de consolidare a securității juridice pentru creatorii și utilizatorii de opere muzicale. Neîndeplinirea acestei obligații nu ar afecta doar bugetul de stat prin eventuale sancțiuni, ci ar perpetua un cadru juridic incert, defavorizând industria muzicală românească, aspecte ce contravin principiilor fundamentale ale dreptului Uniunii Europene privind piața internă și concurența loială, confirmate constant de jurisprudența CJUE.

Considerăm, de asemenea, că se impune reglementarea unei metodologii unice care să integreze obligațiile de plată prevăzute în cele patru metodologii existente în domeniul comunicării publice în scop ambiental. Soluția propusă este în conformitate cu prevederile Legii nr. 8/1996, respectând distincțiile legale privind categoriile de drepturi, titularii acestora și tipurile de gestiune colectivă. Implementarea unei singure metodologii va permite stabilirea unor remunerații rezonabile, corelate cu valoarea economică și frecvența utilizării drepturilor respective, având în vedere caracteristicile și domeniul de aplicare al operelor și al celorlalte obiecte protejate, precum și valoarea economică a serviciului prestat de organismul de gestiune colectivă.

Potrivit art. 168 alin. (9) din Legea nr. 8/1996, aflat în vigoare, organismele de gestiune colectivă pot stabili, printr-un protocol publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, în baza unei decizii a directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, desemnarea

unui colector comun pentru un anumit domeniu de plătitori, în ceea ce privește remunerațiile datorate categoriilor de titulari de drepturi pe care le reprezintă. De asemenea, aceste organisme pot constitui, cu avizul ORDA, organisme comune de colectare pentru mai multe domenii, care să funcționeze în conformitate cu dispozițiile legale referitoare la federațiile de persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial, precum și cu prevederile specifice din prezenta lege privind organizarea și funcționarea organismelor de gestiune colectivă. Chiar dacă până în momentul de față organismele de gestiune colectivă nu au desemnat un colector comun pe un domeniu de plătitori, practică arată necesitatea desemnării unui asemenea colector în domeniul comunicării publice în scop ambiental, având în vedere:

- Protocolul privind desemnarea collectorului comun pentru comunicarea publică ambientală a operelor audiovizuale, încheiat între DACIN SARA și UPFR (Decizia ORDA nr. 6/2016);
- Metodologia stabilită prin Decizia ORDA nr. 17/30.01.2006 prevede faptul că Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual din România - Asociația Română de Gestiune a Operelor din Audiovizual (U.P.F.A.R.-A.R.G.O.A.), în calitate de organism de gestiune colectivă (OGC) a drepturilor patrimoniale de autor și conexe drepturilor de autor ale producătorilor de film și audiovizual, poate colecta direct sau prin intermediar remunerațiile cuvenite producătorilor de film și audiovizual din comunicarea publică a operelor pentru care au calitatea de producător;
- Protocolul privind colectarea de către organismul de gestiune colectivă CREDIDAM pentru și în numele ARAIEX a remunerațiilor cuvenite artiștilor interpreți sau executanți reprezentați de ARAIEX, aferente drepturilor care fac obiectul gestiunii colective facultative (Decizia ORDA nr. 41/2019);
- Protocoalele încheiate în anii 2015, 2020, conform cărora UPFR, în calitate de organism reprezentativ în domeniul producătorilor de fonograme din România, colectează remunerații provenite inclusiv din comunicarea publică a fonogramelor (ambiental și lucrativ) și pentru titularii de drepturi reprezentați de către organismul ADPFR;
- Metodologia privind remunerația datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru comunicarea publică a fonogramelor de comerț/fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora, precum și/sau a prestațiilor artistice din domeniul audiovizual, include atât comunicarea publică a fonogramelor, drept la remunerație echitabilă gestionat colectiv obligatoriu (art. 145 lit. d)), cât și comunicarea publică a prestațiilor artistice din domeniul audiovizual, drept gestionat colectiv facultativ (art. 146 lit. d)). Astfel, în temeiul prevederilor acestei metodologii, CREDIDAM colectează remunerațiile pentru comunicarea publică a prestațiilor artistice din domeniul audiovizual inclusiv pentru organismele de gestiune colectivă UNART și ARAIEX (Decizia ORDA nr. 120/2016).

Un alt aspect vizat de proiectul de act normativ este transpunerea Directivei 2006/115/CE privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale cu privire la dispozițiile art. 6 din Directivă, respectiv măsurile necesare derogării de la dreptul exclusiv de împrumut public. În prezent, împrumutul public este reglementat la art. 18 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare și reprezintă punerea la dispoziție în vederea utilizării a unei opere, prin intermediul unei instituții care oferă acces publicului tocmai

în acest scop. Dacă împrumutul se realizează prin biblioteci, nu este necesară autorizarea autorului, însă acesta își păstrează dreptul la remunerație. Cu toate acestea, dacă bibliotecile aparțin instituțiilor de învățământ sau sunt biblioteci publice cu acces gratuit, atunci nu se mai datorează nici remunerația către autor.

Un studiu al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale (OMPI) din aprilie 2024, care oferă o analiză comparativă a sistemelor privind dreptul de împrumut public, arată că în prezent aproximativ 35 de state au implementat sisteme active de remunerare. La nivelul UE, potrivit acestui raport, doar România și Portugalia nu au implementat un asemenea sistem. Studiul subliniază că aceste sisteme pot fi adaptate în funcție de obiectivele culturale naționale și de contextul economic specific fiecărei țări. Pentru ca implementarea să fie eficientă, este esențială o cooperare strânsă între autoritățile guvernamentale, biblioteci și titularii de drepturi, astfel încât remunerația autorilor să fie semnificativă, fără a pune presiune financiară asupra instituțiilor de bibliotecă. În România, deși dreptul de împrumut public este prevăzut de legislația în vigoare, acesta nu este încă operaționalizat în mod concret, iar neaplicarea atrage procedura de infringement.

În consecință, în cazul României, schimbarea legislației cu privire la aceste aspecte este o măsură absolut necesară.

2.3 Schimbări preconizate

Modificările propuse prin prezentul proiect de lege au ca scop reorganizarea Ministerului Culturii prin fuziune prin absorbție cu Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului, cu personalitate juridică, care se desființează. Pentru asigurarea punerii în aplicare, după intrarea în vigoare a legii, Ministerul Culturii va elabora și supune aprobării proiectul de act normativ pentru reglementarea măsurilor privind organizarea și funcționarea acestuia - HG nr. 90/2010. Astfel, desființarea Oficiului va produce efectele de la data intrării în vigoare a actului normativ care reglementează organizarea și funcționarea Ministerului Culturii reorganizat potrivit prezentei legi, care va prelua toate drepturile și obligațiile Oficiului Român pentru Drepturile de Autor.

Ministerul Culturii va prelua de la Oficiu, pe bază de protocol, toate activitățile, atribuțiile, personalul, posturile și patrimoniul aferente, în condițiile legii. De asemenea, Ministerul Culturii va prelua toate drepturile, obligațiile, contractele, deciziile de finanțare, acordurile și litigiile structurii desființate. Ca urmare a reorganizării Oficiului în temeiul Legii nr. 296/2023, care a presupus reducerea cu 50% a posturilor de conducere și diminuarea cu 20% a structurii de personal, instituția are în prezent 37 de posturi aprobate (inclusiv funcțiile de demnitate publică - directorul general și directorul general adjunct), dintre care 35 sunt finanțate. Din totalul acestor posturi doar 28 sunt efectiv ocupate, situație care nu atinge pragul minim de 35 de posturi de execuție prevăzut de art. 391 din Codul administrativ pentru constituirea unei direcții generale. Menționăm că, cele 28 de posturi ocupate includ 3 funcții publice de conducere, precum și funcțiile de director general și director general adjunct, numiți conform art. 180 alin. (4) din Legea nr. 8/1996 și art. 6 din HG nr. 401/2006 prin decizie a Prim-ministrului, la propunerea ministrului culturii. Prin urmare, Ministerul Culturii va prelua cele 26 de posturi ocupate, precum

și personalul, cu excepția funcțiilor de director general și director general adjunct, salarizate la nivelul funcțiilor asimilate cu funcțiile de demnitate publică, care se desființează. Precizăm că, preluarea personalului se va face cu respectarea prevederilor art. 518 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ. Încadrarea personalului preluat se va face cu respectarea procedurii și regimului juridic aplicabil fiecărei categorii de personal iar drepturile salariale ale acestora se vor stabili potrivit grilei de salarizare aplicabile funcțiilor similare din cadrul Ministerului Culturii, în conformitate cu prevederile legale. Precizăm că, salarizarea personalului ORDA se realizează prin raportare la aceeași grilă salarială utilizată pentru personalul din cadrul Ministerului Culturii.

În acest context, prin măsurile de reorganizare propuse de prezenta lege se va proceda la reducerea costurilor (de ex. cheltuieli aferente spațiului utilizat în temeiul contractului de locațiune încheiat cu RAPPs, alocarea responsabilă a cheltuielilor privind deplasările externe, scăderea numărului funcțiilor de demnitate publică, eliminarea eventualelor costuri cu locuință de serviciu), concomitent cu valorificarea mai eficientă a resurselor disponibile, ceea ce va contribui la creșterea coerenței instituționale, fără a afecta independența operațională sau competența tehnică a personalului de specialitate. Tot în acest sens, precizăm că, există și recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 3 aprilie 2020 (2020/C 116/01), prin care se solicită României să pună în aplicare în mod riguros măsurile necesare pentru corectarea deficitului bugetar excesiv. Mai mult decât atât, prin Programul de Guvernare 2025-2028, secțiunea Dezvoltare, administrație publică, lucrări publice și reformă administrativă, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, se prevede reformarea administrației publice prin simplificare, descentralizare, digitalizare și reducerea costurilor cu personalul.

Reorganizarea propusă reflectă o reșezare logică și funcțională, aliniată evoluției rolului Ministerului Culturii și adaptată cerințelor actuale ale sistemului de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe. În acest context, ministerul își desfășoară activitatea în baza principiului fundamental al protejării și respectării proprietății intelectuale a creatorilor și artiștilor, preluând cu ușurință atribuțiile prevăzute în prezent de lege pentru Oficiul Român pentru Drepturile de Autor. În plus, acesta exercită inițiativă legislativă pentru proiectele de lege elaborate de Oficiu și se numără printre actorii principali implicați în implementarea Strategiei Naționale și a Planului de acțiune în domeniul proprietății intelectuale 2024-2028. Totodată, ministerul este membru fondator al Grupului de lucru pentru Proprietate Intelectuală din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și co-semnatar, alături de Oficiu, al Protocolului cu Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale pentru înființarea Centrului de Mediere și Arbitraj în domeniu. În concordanță cu practica europeană, Ministerul Culturii va deține astfel poziția de autoritate publică cu atribuții exclusive în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, model implementat deja în numeroase state membre ale Uniunii Europene, precum Bulgaria, Cehia, Finlanda, Franța, Slovacia, Suedia, Spania, Letonia, Lituania, Danemarca și Polonia.

Ministerul Culturii, odată cu preluarea noilor atribuții, va desfășura activități de reprezentare atât în relația cu organizațiile de specialitate similare, cât și cu organizațiile internaționale din domeniu la care România este parte. În acest context, instituția va putea

exercita, alături de alte organisme interesate, rolul de corespondent al Observatorului European din cadrul EUIPO (Observatorul European pentru Încălcări ale Drepturilor de Proprietate Intelectuală), contribuind la alinierea politicilor publice naționale la legislația în materie de proprietate intelectuală și asigurând coerența acestora cu politicile și proiectele europene. Totodată, Ministerul Culturii în îndeplinirea atribuțiilor noi preluate va asigura gestionarea portalului E ORDA <https://portal.orda.ro/>.

Începând cu data intrării în vigoare a actului normativ care reglementează organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, sintagma "Oficiul Român pentru Drepturile de Autor" se înlocuiește cu sintagma "Ministerul Culturii". De asemenea, potrivit dispozițiilor tranzitorii și finale, proiectul de act normativ prevede modificarea, completarea sau abrogarea unor acte normative subsecvente, în vederea actualizării și armonizării cadrului legal existent cu măsurile prevăzute în prezenta lege.

Proiectul de act normativ își propune totodată reglementarea celor două aspecte sesizate de Comisia Europeană referitor la punerea în aplicare a art. 12 alin. 2 din Directiva (UE) 2019/790 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe Piața Unică digitală și a art. 3 din Directiva 2001/29 CE privind armonizarea unor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională.

Astfel, deoarece nu există o definiție a domeniilor de utilizare în care se aplică mecanismul licențelor colective cu efect extins (LCEE), Comisia Europeană a constatat că aplicarea pe scară largă a mecanismului LCEE depășește cerințele impuse de articolul 12 alineatul (2) din Directiva (UE) 2019/790. Potrivit acestui articol, statele membre pot introduce astfel de mecanisme doar pentru anumite domenii clar delimitate, în care licențierea individuală s-a dovedit ineficientă, cu respectarea principiilor transparenței, echității și proporționalității. Aplicarea nediferențiată a LCEE pentru toate formele de comunicare publică a operelor muzicale ignoră aceste condiții esențiale și contravine cadrului normativ european.

Licențele colective cu caracter extins ar trebui să se bazeze pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii în ceea ce privește tratamentul aplicat titularilor de drepturi, inclusiv titularilor de drepturi care nu sunt membri ai organismului de gestiune colectivă. În special, simplul fapt că titularii de drepturi afectați nu sunt resortisanți, rezidenți sau nu sunt stabiliți în statul membru al utilizatorului care solicită licența nu ar trebui să fie în sine un motiv pentru a considera obținerea drepturilor atât de oneroasă și nepractică încât să justifice utilizarea acestor mecanisme.

Referitor la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, Comisia menționează că acesta are caracter preventiv, în sensul că îi acordă autorului dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică înainte de utilizare, și se extinde atât la beneficiul, cât și la exercitarea drepturilor. Aceasta include și posibilitatea ca autorii să aleagă între exercitarea drepturilor lor în mod individual sau încredințarea gestiunii integrale ori parțiale a acestora către un organism de gestiune colectivă sau către o entitate de gestiune independentă. În cadrul gestiunii colective voluntare, exercitarea drepturilor exclusive ale autorilor de către un organism de gestiune colectivă este legitimă, întrucât se bazează pe consimțământul autorilor. Într-un

astfel de caz, autorii își păstrează libertatea de a alege modul în care doresc să își exercite drepturile, putând inclusiv să opteze pentru retragerea consimțământului în orice moment.

Astfel, în vederea adoptării măsurilor necesare pentru ca România să se conformeze avizului motivat al Comisiei, considerăm că este necesară includerea comunicării publice a operelor muzicale în cadrul gestiunii colective facultative (voluntare) prevăzută la art. 146 din Legea nr. 8/1996. În acest sens, se propune modificarea și completarea art. 145¹ și art.146 din Legea nr. 8/1996.

Pentru reglementarea unei metodologii unice în domeniul comunicării publice în scop ambiental, care să includă subdomenii specifice fiecărei categorii de utilizatori, în funcție de legislația aplicabilă, precum și pentru instituirea unui colector comun în raport cu domeniul plătitorilor, se impune modificarea art. 168 din Legea nr. 8/1996. Aceste modificări vor contribui la asigurarea stabilității financiare și a unei contribuții echitabile din partea agenților economici care activează în domeniul comunicării publice ambientale, în vederea unei remunerări corespunzătoare a autorilor și titularilor de drepturi. Totodată, ele răspund solicitărilor exprimate de utilizatori de-a lungul timpului, reflectate și în documentele autorităților publice.

Prin instituirea unei proceduri eficiente, simplificate și rapide, modificările propuse :

- asigură creșterea nivelului remunerațiilor colectate;
- creează un mecanism ce cuprinde o bază mare de utilizatori plătitori, care achită remunerații rezonabile în raport cu valoarea economică și ponderea utilizării, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a repertoriilor (evită situația în care remunerațiile sunt plătite de un număr scăzut de utilizatori, de cele mai multe ori fără a exista corelarea între bazele de date ale organismelor de gestiune colectivă beneficiare);
- răspund nevoilor exprimate de peste 10 ani de utilizatorii naționali, care doresc să obțină autorizații licență neexclusivă și să plătească remunerațiile unui organism de colectare;
- reflectă realitățile gestiunii colective a drepturilor de autor și conexe din România;
- consolidează capacitatea administrativă a organismelor de gestiune colectivă, care oferă servicii de gestionare simplificate, rapide, fapt ce reduce costurile de licențiere.

De asemenea au fost stabilită clar distincția cu privire la colectarea sumelor datorate și cum se realizează de către organismele de gestiune colectivă potrivit competențelor stabilite prin lege, în funcție de tipul de drepturi și de mandatul acordat. În situațiile în care funcționează mai multe organisme de gestiune colectivă din același domeniu de creație și pentru aceeași categorie de titulari, este clar stabili rolul organismului reprezentativ.

Tot în acest context, au fost stabilite clar termenele și modalitatea de colectare având în vedere modificările intervenite prin prezenta lege. Astfel, până la constituirea, în termen de maximum 3 ani, a organismului unic de colectare, se instituie mecanismul desemnării a doi colectori comuni, care, prin împărțirea responsabilităților în funcție de categoria titularilor de drepturi, asigură continuitatea activității de colectare și distribuire a remunerațiilor cuvenite.

A fost necesară și o intervenție legislativă pentru a reglementa exonerarea de la obligația de plată în situația neemiterii facturii. În acest sens, dispozițiile aplicabile au fost clarificate și

reformulate, astfel încât, pe viitor, să se asigure respectarea termenelor legale privind emiterea și transmiterea facturilor prin sistemul RO e-Factura, notificarea în timp util a utilizatorilor și aplicarea penalităților exclusiv prin raportare la dobânda legală. Aceste măsuri consolidează transparența, predictibilitatea și disciplina financiară în raporturile dintre OGC-uri și utilizatori.

Totodată, pentru creșterea coerenței și clarității cadrului normativ,

- au fost introduse prevederi referitoare la drepturile și obligațiile utilizatorilor;
- au fost revizuite și reasezate drepturile și obligațiile OGC-urilor prevăzute la art. 162, astfel încât acestea să fie formulate unitar și să reflecte mai fidel rolul și responsabilitățile organizațiilor de gestiune colectivă. În acest context, s-a dispus abrogarea prevederilor art. 38 alin. (2), art. 165 alin. (9¹)-(9³) și art. 170 alin. (2)-(6), pentru a evita paralelismul legislativ și a respecta normele de tehnică legislativă.

La art. 138 a fost eliminată sintagma ”cu excluderea de la calcul a programelor a căror retransmitere prin cablu este obligatorie conform legii” pentru a se pune prevederile în acord cu Decizia nr. 571/2010 prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 121 alin. (2), devenit art. 138 alin. (2) prin renumerotare.

De asemenea, prezentul proiect are în vedere, transpunerea dispozițiilor art. 6 din Directiva 2006/115/CE privind dreptul de închiriere și de împrumut, precum și anumite drepturi conexe dreptului de autor. Această reglementare impune statelor membre obligația de a asigura un mecanism de compensare pentru autori în cazul în care se permite împrumutul public al operelor fără consimțământul titularilor de drepturi. În prezent, în conformitate cu prevederile Legii nr. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „bibliotecile de drept public pot oferi servicii, inclusiv servicii de împrumut public, în conformitate cu prevederile legii și cu regulamentele proprii de organizare și funcționare. Aceste servicii referitoare la dreptul de împrumut public trebuie să respecte dispozițiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor.

Detaliile privind sursele de finanțare, categoriile de biblioteci publice implicate și categoriile de documente eligibile vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului, în consultare cu profesioniștii din domeniu și în acord cu nevoile concrete ale bibliotecilor și utilizatorilor.

În jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene a fost subliniat faptul că statele membre au obligația să asigure efectivitatea dreptului la remunerație, iar derogarea de la dreptul exclusiv de împrumut trebuie să fie însoțită de o compensare reală pentru autori. Astfel, considerăm necesară reglementarea adoptării unei hotărâri de Guvern care să stabilească sursele de finanțare, categoriile de documente eligibile precum și definirea unităților din sistemul național de biblioteci, în conformitate cu prevederile Legii nr. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, proiectul are în vedere o serie de prevederi care să asigure tranziția la noile reguli, precum și reorganizarea Ministerului Culturii conform art. I din proiectul de lege. Pentru asigurarea punerii în aplicare a măsurilor de reorganizare Ministerul Culturii va elabora și propune

Guvernului spre adoptare proiectul actului normativ pentru reglementarea măsurilor privind organizarea și funcționarea acestuia.

Începând cu data intrării în vigoare a legii, organismele de gestiune colectivă au obligația inițierii negocierilor pentru metodologiile al căror obiect îl reprezintă drepturile pentru care gestiunea colectivă este reglementată în acord cu dispozițiile art. 146 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificat prin prezenta lege.

Organismele de gestiune colectivă au obligația să desemneze colectori comuni care să conlucreze astfel încât, în termen de maximum 3 ani, să asigure, cu avizul Ministerului Culturii, funcționarea unui organism comun de colectare pentru drepturile prevăzute la art. 145 alin. (1) lit. d) și 146 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Deciziile se vor lua cu majoritatea simplă a voturilor exprimate pe domenii de creație, de către organismele de gestiune colectivă beneficiare, în urma consultării. În cazul în care organismele beneficiare nu vor ajunge la un acord privind exprimarea votului pentru domeniul de creație în care au fost avizate să își desfășoare activitatea, va prevala votul organismului de gestiune reprezentativ în respectivul domeniu de creație. Pentru finanțarea activității organismului comun de colectare, resursele sunt alocate proporțional cu sumele ce revin fiecărui organism de gestiune colectivă. Sumele nerevendicate, alocate conform articolului III din Legea nr. 69/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care nu au fost utilizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi destinate finanțării activității organismului comun de colectare.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Nu este cazul.					
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Nu este cazul.					
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.					
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Nu este cazul.					
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Nu este cazul.					
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul.					
3.9. Alte informații	Nu au fost identificate.					
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	0	-1.368	-1.368	-1.368	-1.368	-1.094
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	0	-1.368	-1.368	-1.368	-1.368	-1.094
(i) cheltuieli de personal	0	-441	-441	-441	-441	-353
(ii) bunuri si servicii	0	-927	-927	-927	-927	-741
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majoritatea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de						

ipotezele și metodologia de calcul utilizată	
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară	
4.8. Alte informații	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	Se elaborează: 1. Modificarea și completarea HG nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii; 2. Ordin al ministrului culturii privind tarifele prevăzute la art. 181 alin. (2) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe; 3. Ordin al ministrului culturii privind organizarea și administrarea registrelor de evidență specifice dreptului de autor și drepturilor conexe. 4. Hotărârea Guvernului prevăzută la art. 18 alin. (5) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aduse prin prezenta lege, va fi elaborată și supusă spre adoptare Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Se abrogă: 1. La data intrării în vigoare a actului normativ prevăzut la art III alin. (1) se abrogă Hotărârea nr. 401/2006 privind organizarea, funcționarea, structura personalului și dotările necesare îndeplinirii atribuțiilor Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 292 din 31 martie 2006, cu modificările și completările ulterioare; 2. La data intrării în vigoare a actului normativ prevăzut la art III alin. (5) se abrogă Hotărârea nr. 1086/2008 privind stabilirea tarifelor pentru operațiunile efectuate de Oficiul Român pentru Drepturile de Autor contra cost și pentru aprobarea Normelor metodologice privind nivelul de constituire, condițiile de repartizare și de utilizare a fondului de stimulente pentru personalul Oficiului Român pentru Drepturile de Autor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 700 din 15 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare;

	3. Hotărârea nr. 1095/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de depunere și de distrugere a suporturilor, materialelor, fonogramelor, marcajelor holografice sau a copertelor confiscate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 608 din 27 noiembrie 2000. 4. Art. 3 din Ordonanța de Urgență nr. 9/2001 privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografin și dreptului de autor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 19 ianuarie 2001, cu modificările și completările ulterioare
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu au fost identificate.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	5.3. Prezentul proiect de lege a fost elaborat ca măsură de conformare a legislației naționale cu dispozițiile dreptului Uniunii Europene în domeniul dreptului de autor și al drepturilor conexe, în urma Avizului motivat al Comisiei Europene C(2025)3334 final, transmis României în cadrul procedurii de infringement nr. INFR(2015)4027. În documentul menționat, Comisia Europeană a constatat că articolul 145¹ alin. (1) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe nu respectă prevederile articolului 12 alineatul (2) din Directiva (UE) 2019/790 privind dreptul de autor pe piața unică digitală, coroborat cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE, întrucât stabilea aplicarea mecanismului licenței colective cu efect extins (LCEE) într-o manieră prea generală, fără delimitarea clară a domeniilor de utilizare și fără garanții pentru titularii de drepturi. 5.3.1. Pentru remedierea acestor neconcordanțe, proiectul de lege modifică și completează Legea nr. 8/1996, astfel încât: • aplicarea mecanismului de licență colectivă cu efect extins (LCEE) este limitată exclusiv la comunicarea publică a operelor muzicale în scop ambiental, în domenii clar definite, conform cerințelor art. 12 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/790; • se garantează dreptul titularilor de drepturi de a exclude operele proprii din sistemul LCEE, în concordanță cu principiul libertății de alegere consacrat de art. 5 și art. 12 din Directiva 2014/26/UE; • se reafirmă dreptul exclusiv al autorului de comunicare publică, prevăzut de art. 3 alin. (1) din Directiva 2001/29/CE;

	• se consolidează cadrul de remunerare a autorilor, în conformitate cu art. 6 din Directiva 2006/115/CE privind împrumutul public. Prin aceste modificări, proiectul de act normativ asigură conformitatea deplină a legislației românești cu dreptul Uniunii Europene, răspunzând în mod direct cerințelor formulate de Comisia Europeană în Avizul motivat menționat. Totodată, soluțiile legislative propuse reflectă și jurisprudența recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, respectiv Hotărârea din 21 martie 2024, în cauza C-10/22 Liberi editori e autori (LEA) împotriva Jamendo SA, care a interpretat articolele 3, 5 și 36 din Directiva 2014/26/UE în sensul că statele membre trebuie să asigure titularilor libertatea de a alege organismul sau entitatea de gestiune a drepturilor și nu pot institui un regim de gestiune colectivă monopolist. În același scop, proiectul de lege completează dispozițiile art. 146 alin. (8) și art. 162 alin. (1) lit. d), alin. (2)-(4) din Legea nr. 8/1996, pentru a asigura transpunerea integrală a art. 18 alin. (1) din Directiva 2014/26/UE. Modificările prevăd obligația organismelor de gestiune colectivă de a utiliza informațiile furnizate de utilizatori la efectuarea repartiției remunerațiilor și de a asigura transparența, corectitudinea și echitatea procesului de distribuție a sumelor colectate. Prin aceste completări, legislația națională garantează o aplicare coerentă a principiului transparenței, în conformitate cu observațiile formulate de Comisia Europeană (DG CNECT) în cadrul procedurii INFR(2015)4027, menționate în Avizul motivat C(2025)3334 final, contribuind astfel la închiderea procedurii de infringement. 5.3.2. După adoptare, măsurile naționale de transpunere vor fi notificate în Sistemul Electronic de Notificare (SEN), prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, conform metodologiei privind Măsurile Naționale de Execuție (MNE).
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Cauza C-10/22, Liberi editori e autori (LEA) împotriva Jamendo SA, pronunțată la 21 martie 2024, care clarifică aplicarea art. 3, 5 și 36 din Directiva 2014/26/UE privind libertatea titularilor de a alege organismul de gestiune și caracterul proporțional al regimului de licențiere colectivă.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu au fost identificate.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale,	Proiectul a fost comunicat spre consultare structurilor asociative conform HG nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită Avizul a) Consiliului Legislativ b) Consiliul Economic și Social
6.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Culturii, conform prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică în data de 31.12.2025.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și	Nu este cazul.

efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu au fost identificate.

În considerarea celor arătate, a fost elaborat prezentul proiect de **Lege privind stabilirea unor măsuri de reorganizare a unor autorități publice din domeniul culturii, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

DEMETER ANDRÁS ISTVÁN

MINISTRUL CULTURII

ȘTEFAN-RADU OPREA

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

AVIZĂM :

VASILE-FELIX COZMA

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE A
FUNȚIONARILOR PUBLICI**

PETRE-FLORIN MANOLE

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI
ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE**

OANA-SILVIA ȚOIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

ALEXANDRU NAZARE

MINISTRUL FINANȚELOR

DANIEL DAVID

MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CSEKE ATTILA-ZOLTÁN

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

AMBROZIE-IRINEU DARĂU

**MINISTRUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI**

RADU MARINESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

TÁNCZOS BARNA

VICEPRIM-MINISTRU